

Ishmaels fortsatta historia: 1 Mos 25:12–18

Översättning och kommentar

Tore Jungerstam

Förord

I min översättning följer jag den hebreiska texten väldigt nära. Jag vill återspegla det sätt som den hebreiske författaren valt att uttrycka sig och prioriterar det mer än att få en idiomatisk modern svenska. Jag använder mig av hakklamrar [] för att kunna skjuta in förklaringar och förtydliganden i texten.

Jag har tidigare översatt urhistorien, 1 Mos 1:1–11:26 samt Abrahams fortsatta historia, 1 Mos 11:27–25:11. Det här är den korta enhet som följer Abrahams fortsatta historia. Utöver det har jag översatt Jona bok.

Alla översättningar hittas på www.urhistorien.com under ”översättningar”. Jag har också läst in allt utom Jona bok, de inlästa versionerna hittas på min YouTube kanal: https://www.youtube.com/channel/UCaHJ29tZRmEV4UuUGYgmNXg?view_as=subscriber.

Där hittar du även en hel del annan intressant forskning.

Sedan tidigare har jag gjort en gedigen grundforskning om urhistorien. Jag har skrivit åtta arbeten där jag i detalj analyserar texten i 1 Mos 1:1–11:26. Just nu håller jag på och doktorerar på urhistoriens litterära komposition.

Min forskning med många intressanta resultat kan beställas som spiralbundna böcker via mig tore.jungerstam@gmail.com eller via SLEF–Media. Man hittar dem också digitalt som PDF-filer via www.urhistorien.com. En del av arbetena kan också beställas via Amazon.

Jag har även en YouTube kanal där jag presenterar en del av den forskning jag gjort. Där finns även en del av mina översättningar inlästa. Du hittar kanalen genom att söka på mitt namn eller så klickar du på den här direktlänken:

<https://www.youtube.com/channel/UCaHJ29tZRmEV4UuUGYgmNXg>

Esse 26 januari 2024 Tore Jungerstam

Innehåll

Förord	<i>i</i>
Om Ishmaels fortsatta historia.....	1
Översättning av Ishmaels fortsatta historia 1 Mos 25:11–18	2
Översättning utan längre klamrar och förklaringar	3
Om inclusiot i introduktionen.....	4
En återkoppling till 1 Mos 16:7–12.....	4

Om Ishmaels fortsatta historia

Ishmaels fortsatta historia, på hebreiska *toledot*, är en väldigt kort enhet som endast omfattar sju verser. Men även här hittar man en del av intresse. För det första bör det noteras att Ishmael verkligen får en helt egen enhet inom Första Moseboken. Även om han inte blev en del av den utvalda linjen så lovade Gud honom välsignelse och att han skulle bli far till tolv hövdingar – ja han skulle bli far till ett stort folk. Att det löftet gick i fullbordan görs klart i den här enheten.

Ishmael är en viktig stamfar för många araber. Men man kan notera att alla araber nog inte härstammar från Ishmael. Många araber räknar sig som ättlingar till Shems ättling Joktan som presenteras i *Översikten av nationerna* i 1 Mos 10:25–30. Jag har skrivit om det i mitt arbete som kan läsas på www.urhistorien.com. Det är kapitel 2.8.9 sid 129 framåt:

<https://torejunge.com/2022/04/oversikten-av-nationerna-1-mos-10.pdf>

Sin vana trogen avhandlar författaren av Första Mosebok först de personer som inte leder vidare till den utvalda linjen innan han går över till att fokusera på löftessonens Isak i den fortsatta historia som följer.

Jag presenterar först översättningen med förklaringar. Därefter kan man läsa översättningen utan förklaringar och sist tydliggör jag inklusivet i introduktionen samt hur texten återkopplar till det som sades i 1 Mos 16:7–12.

Översättning av Ishmaels fortsatta historia 1 Mos 25:11–18

Detta är den fortsatta historien för Ishmael, son till Abraham och född av Hagar – egyptiskan, Saras tjänarinna. Ja dessa är namnen på Ishmaels söner, med deras namn enligt den ordning de var födda.

[Ordagrant: ...enligt deras födelser. Hebr: *letoledotam*. Det är samma ord som i inledningen: *toledot*. Det är det ordet som jag översätter ”fortsatta historia”. Författaren har således skapat ett *inclusio* där slutet av introduktionen avspeglar början].

Ishmaels förstfödde var Nevajot. Sedan Kedar och Adbeel och Mivsha och Mishma och Dumah och Massa. Chadad och Teima, Jitur, Nafish och Kedmah. Dessa, de är Ishmael söner. Ja dessa är namnen i enlighet med deras bosättningar och boplatser, tolv furstar [hövdingar, ledare] över sina klaner.

[Av dessa nämns Kedar, Mivsha, Mishma, Dumah, Massa, Teima, Jitur och Nafish på andra ställen i Gamla testamentet. Nevajot, Kedar, Abdeel, Dumah, Massa och Teima nämns i arabiska eller assyriska inskriptioner. Det är således endast Chadad och Kedmah som inte återkommer i Gamla testamentet eller i hittills kända inskriptioner.

Löftet i 1 Mos 17:20 är således uppfyllt: Vad Ishmael angår har jag hört dig! *Lyssna! Jag ska välsigna honom och göra honom fruktsam och jag skall föröka honom övermåttan rikligt. Tolv furstar ska han bli far till och jag ska göra honom till ett stort folk.* Orden som används för att beskriva Ishmaels boplatser används för obefästa byar eller bosättningar utanför befästa städer. Ordet jag översatt ”klan” förekommer endast här samt i 4 Mos 25:15 och Psalm 117:1. Det kan också översättas stam i enlighet med Israels tolv stammar. Men det här specifika ordet används endast om icke-israeliska folkstammar.]

*Dessa är åren för Ishmaels liv, 137 år [100 år och 30 år och 7 år].
Och han gav upp andan. Ja han dog. Och han samlades till sitt folk.*

Och de [Ishmaels söner] slog sig ner från Chavilah fram till Shur som ligger intill Egypten österut. [Chavilah är en region i sydöstra Arabien]

I närheten av alla sina bröder hade han [Ishmael] slagit sig ner. [Alt. han ska vara i ständig strid med sina bröder].

Översättning utan längre klamrar och förklaringar

Detta är den fortsatta historien för Ishmael, son till Abraham och född av Hagar – egyptiskan, Saras tjänarinna. Ja dessa är namnen på Ishmaels söner, med deras namn enligt den ordning de var födda.

Ishmaels förstfödde var Nevajot. Sedan Kedar och Adbeel och Mivsha och Mishma och Dumah och Massa. Chadad och Teima, Jitur, Nafish och Kedmah.

Dessa, de är Ishmael söner. Ja dessa är namnen i enlighet med deras bosättningar och boplatser, tolv furstar [hövdingar, ledare] över sina klaner.

*Dessa är åren för Ishmaels liv, 137 år [100 år och 30 år och 7 år].
Och han gav upp andan. Ja han dog. Och han samlades till sitt folk.*

Och de [Ishmaels söner] slog sig ner från Chavilah fram till Shur som ligger intill Egypten österut. [Chavilah är en region i sydöstra Arabien]

I närheten av alla sina bröder hade han [Ishmael] slagit sig ner. [Alt. han ska vara i ständig strid med sina bröder].

Om inclusiot i introduktionen

För att tydliggöra inclusiot på svenska vore man tvungen att åstadkomma något i den här stilen.

Dessa är födelserna från Ishmael, son till Abraham och född av Hagar – egyptiskan, Saras tjänarinna. Ja dessa är namnen på Ishmaels söner, med deras namn enligt födelserna deras.

וְאֵלֶּה תְּלֻדֹת יִשְׁמָעֵאל בֶּן-אַבְרָהָם אֲשֶׁר יִלְדָה הַגֵּר הַמִּצְרִית שְׁפָחַת שָׂרָה
לְאַבְרָהָם וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל בְּשֵׁמֹתָם לְתוֹלְדֹתָם

Ordet toledot kommer från en rot som betyder ”föda” eller ”avla/ge upphov till”. Men att ”ordagrant” återge det är inte möjligt på ett bra sätt. Försöket ovan visar på svårigheten. På hebreiska är det däremot såväl naturligt som vackert:

Ele toledot Jishmael ben-Avraham... ... Ele shemot bnei Jishmael bishmotam letoledotam

En återkoppling till 1 Mos 16:7–12

Ishmaels fortsatta historia återkopplar på många sätt till 1 Mos 16:7–12 då en ängel uppmanar Hagar att återvända till Sarai med löfte om välsignelse över hennes son Ishmael. Jag noterar det gemensamma med grönt.

Men en HERRENS ängel fann henne vid en vattenkälla i ödemarken, vid källan på vägen till Shur.

Och han sade: Hagar, Sarais tjänarinna, varifrån har du kommit och vart ska du gå? Och hon sade: Från Sarais, min husmors ansikte flyr jag. Och HERRENS ängel sade till henne: Vänd åter till din husmor och ödmjuka dig under hennes hand.

Och HERRENS ängel sade till henne: jag ska sannerligen föröka din säd, ja man skall inte kunna räkna dem på grund av deras stora antal. Ja HERRENS ängel sade till henne: Lyssna du som är med barn: Du ska föda en son. Och du ska ge honom namnet Ishmael, för HERREN har lyssnat till din klagan [jishma-el betyder ”Gud lyssnar”].

Men han ska bli som en vildåsna till man. Hans hand ska vara mot alla och allas hand mot honom, men i närheten av alla sina bröder ska han ändå slå sig ner [alternativt: han ska vara i ständig strid med sina bröder].